

utożsamieniu się z wartościami autorów. U osób oczekujących neutralnej refleksji intelektualnej może jednak pozostawić niedosyt. Nie jest to jednakże zarzut, lecz naturalna konsekwencja pastoralno-wychowawczego charakteru książki, skierowanej do rodziców już dzielących określony system wartości – zgodnie z założonym przez autorów celem.

Książka *Tak zostaliśmy stworzeni* Leili Miller i Trenta Horna to istotny głos w debacie o wychowaniu, rodzinie i moralności katolickiej. Oddaje współczesne podejście Kościoła do płciowości, ukazując je jako dar, powołanie i przestrzeń oddania – a nie jedynie sferę zagrożeń. Odpowiada na potrzebę jasnych punktów odniesienia i skutecznie wspiera w podejmowaniu trudnych rozmów z młodymi. Wydaje się, że jest to przystępne kompendium, łączące miłość do prawdy z roztropnością, zasługujące na uznanie jako narzędzie wychowawcze i popularyzatorskie.

Adam Budziński

Ks. Józef Warzeszak, *Papieskie modlitwy maryjne*, Akademia Katolicka w Warszawie Collegium Joanneum, Warszawa 2022, 328 s.

Zamysł zaprezentowania papieskich modlitw i ich teologicznego bogactwa przez ks. prof. Józefa Warzeszaka jest bardzo cenny z wielu racji. W pierwszej kolejności możemy nie tylko poznać, ale i uczynić własnymi różne teksty, często rozsiane w licznych miejscach i stanowiące integralną część dłuższych wypowiedzi papieskich. Teksty modlitw przyciągają uwagę swą prostotą wyrazu i dziecięcą wręcz ufnością, zwłaszcza że autor, długoletni wykładowca dogmatyki na Akademii Katolickiej w Warszawie, a także na UKSW, przedstawia i analizuje modlitwy skierowane do Maryi. Modlitwy papieskie koncentrują się na wielu przywilejach i przymiotach Maryi, a przy tym czynią bliższymi przekazane nam na drodze Objawienia i Tradycji Jej tytuły i imiona, jak np. *Niepokalane Poczęcie* (s. 177). Zgłębianie na podstawie tekstów modlitw osoby i misji Najświętszej Maryi Panny stanowi znaczący wkład w całokształt mariologii.

Przedstawiany zbiór papieskich modlitw jest w rzeczywistości zbiorem nie tylko wybranych modlitw i wydobytego z nich przesłania, ale i zbiorem w większości opublikowanych już dotychczas w różnych czasopismach naukowych poszczególnych artykułów. Cennym dodatkiem, którym autor ubogaca opublikowane już gdzie indziej poszczególne rozdziały pod zmienionymi nieco tytułami, są przykładowe teksty modlitw. Choć zamysł

przedstawienia razem modlitw różnych papieży jest bardzo pożyteczny i praktyczny, to jednak harmonię monografii burzy nieco odczuwalny brak nie tylko przynajmniej jakiejś wzmianki o papieżu bł. Janie Pawle I, ale przede wszystkim pominięcie wielkich czcicieli Maryi, jakimi byli, dziś już święci, papieże Jan XXIII i Paweł VI.

Całość monografii składa się z krótkiego wprowadzenia, siedmiu rozdziałów oraz spisu treści. Rozdział pierwszy poświęcony został papieżowi Piusowi XII i jego modlitwom maryjnym. Rozdział drugi przedstawia papieża Jana Pawła II i jego modlitwy maryjne w sanktuariach świata. Rozdział trzeci ukazuje Jana Pawła II i teologiczno-patriotyczny charakter jasnogórskich aktów zawierzenia. Rozdział czwarty przybliży modlitwy maryjne papieża Jana Pawła II zamieszczone w adhortacjach i encyklikach. Kolejny z rozdziałów, rozdział piąty, odsłania bogactwo maryjnych modlitw papieża Benedykta XVI, które eksponują nie tylko Niepokalaną Matkę, świętość Maryi, Jej dziewicze macierzyństwo, ale i Boże macierzyństwo Maryi oraz Jej macierzyństwo wobec Kościoła. Przedostatni z rozdziałów dedykowany został modlitwom maryjnym papieża Franciszka. Autor zwraca uwagę na osobiste wezwania Ojca Świętego, na modlitwy oparte na głównych tytułach teologicznych, sławiące Niepokalane Pożycie. Ważnym elementem tego rozdziału są również modlitwy o ustanie pandemii, a także akt poświęcenia świata. Ostatni z rozdziałów, rozdział siódmy, przytacza fatimskie przemówienia papieży: Pawła VI, Jana Pawła II, Benedykta XVI oraz Franciszka. W monografii nie zamieszczono ani zakończenia, ani całościowej bibliografii, gdyż elementy te zawiera każdy z rozdziałów.

Na uwagę zasługuje także na pierwszej stronie publikacji dedykacja, w której ks. prof. Józef mówi, że poświęca ją pamięci swojego ukochanego brata ks. prof. Stanisława Warzeszaka (1958–2017), który był również wielkim czcicielem Matki Bożej. Mając więc pod ręką tak doskonale przygotowany „warsztat” papieskich modlitw, warto przytoczyć cenny komentarz autora, który pośród tytułów maryjnych papieża Jana Pawła II za najbardziej właściwy do obecnej sytuacji świata, a w tym także w odniesieniu do bólu i cierpienia rozstań, uznaje tytuł „Matka nadziei” (s. 160), która jest również dla nas jeszcze pielgrzymujących „Jutrzenką nowego świata”.

ks. Sylwester Jaśkiewicz